

2010

Vikinger: Brug og misbrug, før og nu

Martin Dalsgaard Clausen

1.A-HF Skanderborg-Odder Handelsskole

15-04-2010

Vikinger

Brug og misbrug, før og nu

Indholdsfortegnelse

Vikingerne	2
1. Indledning.....	3
2. Vikingen i dag.....	4
2. 1 Vikingen i sport	5
2. 2 Virksomhedens viking	6
2. 3 Viking defence league.....	7
3. Vikingen med horn.....	8
4. Den nationalromantiske viking	9
5. Den nazistiske viking	12
6. Konklusion	14
7. Arbejdsbeskrivelse.....	15
8. Anvendt litteratur:	16
8.1 Bøger.....	16
8.2 Internetadresser.....	16
8.3 Artikler.....	17

1. Indledning

Behovet for en belysning af brugen og misbrugen af vikingetiden bliver relevant i det øjeblik man ser på den gængse opfattelse af vikingetiden og dens normer i det moderne samfund. Vikingen, og hvordan han ser ud i den kollektive bevidsthed, har været under en konstant udvikling gennem de sidste par hundrede år. Historien ændrer sig naturligvis ikke, men i takt med historiens gang, bliver billedet af vikingen brugt til forskellige formål, og denne brug bliver således afspejlet i nutidens værdier og idealer¹. Vikingetiden er blevet tilnærmelsesvist synonymt med skandinav og national identitet, men i takt med dette har den

samme folkekære kriger løsrevet sig fra reel historisk virkelighed i mange henseender, måske med hovedbeklædningen som det mest slående eksempel². Hvis en af fortidens skandinaviere så de øldrikkende fodboldfans juble på deres tilskuerpladser, iført hornet hjelm i plastik, ville han nok undre sig en hel del, og have svært ved at se hvad rolle han selv spiller i affæren. For os er det noget simplere.

Mikkel Kessler, en dansk bokser med en verdensmester titel, har fået tilnavnet "The Viking Warrior"³. I dag forstår vi fint hvorfor, da han som skandinavier gennem slåskamp og rejser til udlandet vinder hæder og ære.

¹ Djupdræt, 1998 s. 7.

² Matsen & Petersen, 2006 s. 136-137

³ <http://www.mikkelkessler.com/> (Banneret)

Men går vi tilbage til en afbilledning af Egil Skallagrimsson (Figur 1) tegnet i 1600-tallet⁴, får vi et helt andet billede af vikingens udseende end det der i dag møder os på TV. I denne forbindelse må man også spørge sig selv: Hvad er brug og misbrug? Der er gennem historien mange eksempler på brug, hvor vikingen bliver tilknyttet organisationer, eller privatpersoner der levede længe efter, at kong Harald kristnede danerne. I de fleste tilfælde har sammenligningen måske

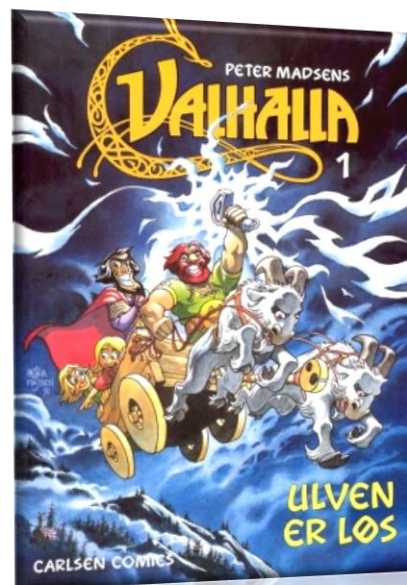

Figur 1 Vikingen i 1600-tallet

fungeret ganske fint, men hvad med et firma som Husqvarna Viking der i dag bruger navnet til at sælge symaskiner?⁵ Det er en udbredt kendsgerning, at vikingerne var dygtige handelsmænd⁶, og dog ville mange måske mene at associationen til en symaskine er malplaceret. Hvad enten associationen er harmløs eller ej, har vi i dag et forhold til vikingen som et symbol på national stolthed, sammenhold og styrke⁷. Misbrug må derfor karakteriseres som brug af dette image, med henblik på at fremme et politisk agenda ved at appellere til massernes nationalfølelse.

2. Vikingen i dag

Vikingen bliver i dag brugt i alle mulige sammenhænge, fra navne på virksomheder, til sportssloganer. Interessen for vikingen er stor, specielt i forbindelse med globaliseringen, og de udviskede landegrænser, der gør det mere attraktivt at holde fast i nationale symboler. En hurtig søgning på internettet efter "Viking", afslører mange forskellige

⁴ http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Islandsk_litteratur/Oldislandsk_litteratur/sagalitteratur

⁵ <http://www.husqvarnaviking.com/dk/>

⁶ Grubb, Helles & Thomsen, 2008 s. 53-54

⁷ Matsen & Petersen, 2006 s. 136-137

internetsider⁸, men de fleste af dem er ikke historisk tilknyttede. Mange i den nuværende generation er vokset op med den humoristiske Valhalla tegneserierne fra 1979⁹, som deres første introduktion til vikingen. Ofte bliver der taget nogle forbehold i hæfternes udvikling, Skjoldungesagaen foregår eksempelvis i 400-tallet, men beskriver dog alligevel de medvirkende tegneseriekarakterer som vikinger, til trods for at det reelt ikke foregår i vikingetiden¹⁰. Ligeledes husker mange unge i dag filmen bygget på tegneserien Valhalla, der trods sin udemærkede skildring af de forskellige guder, også inddrager en karakter kaldet Quark der ikke hører til i de kendte myter¹¹. Kommercielt bruges vikingen i dag ofte i forbindelse med eksport, dette kan ses i Ceres reklamen for deres eksport øl Red Erik, men også i mange andre referencer til skandinaviske varer, hvor Vikingen kan hjælpe til med at symbolisere styrke, mod, eller sågar vand eller sejlads som man ofte ser det indenfor sportens verden.

2. 1 Vikingen i sport

Mange af de sammenhænge, som vikingen indtræder i, har en form for tilknytning til sport. Det er en udpræget moderne opfattelse, at vikingen indgår i kamp med stort mod, kampgejst, og uden frygt. Dette forklarer hvorfor man oftest ser vikingen brugt i forbindelse med holdnavne i karate, boksning, og andre former for kampsport. Igen ser vi at vikingen bliver brugt i sammenhæng med nationalitet og skandinavisk herkomst. The Minnesota Vikings, der ellers er et amerikansk fodboldhold, har valgt navnet

⁸http://www.google.dk/#hl=da&source=hp&q=viking&meta=&aq=f&aqi=g10&aql=&oq=&gs_rfai=&fp=640a5ce632038c3f

⁹ <http://www.petermadsen.info/pages/vh/valhalla.html>

¹⁰ Djupdræt, 1998 s. 46

¹¹ <http://www.petermadsen.info/pages/vh/vh4/valhalla4.html>

fordi mange af de oprindelige deltagere på holdet, var af nordisk afstamning, men også fordi de mente at vikingen besad den rette kampånd til at fungere som en rammende maskot¹².

2. 2 Virksomhedens viking

Følgende er et lille uddrag fra bogen "The Viking Manifesto: The scandinavian approach to business and blasphemy!":

Vikingen plejede at drikke fra kraniet af deres fjender....

Nu sælger de møbler i flade kasser¹³.

Vikingen, der i vore dage også er symbol på danskhed og hygge, indeholder en vis historisk kapital. Med historisk kapital menes der, at der kan høstes et væld af konnotationer fra vikingen som koncept¹⁴. Som virksomhed kan man have stor gevinst, i

form af forøget interesse for sit brand, ved at føre det frem med vikingen som slogan, da vikingen allerede indeholder en masse gode følelser og associationer, hos danskeren, der ser den. Skoringen opnår at gøre dette, ved at lave horn på det "S" der fungerer som deres varemærke. Ved at gøre dette, bringer Skoringen ikke kun ud i lyset at det er et dansk firma, det formår også at drage på den store historiske kapital, der allerede ligger

¹² <http://www.sportsecyclopedia.com/nfl/minnesota/vikings.html>

¹³ www.vikingmanifesto.com

¹⁴ Djupdræt, 1998 s. 31

i den hornede vikingehjelm. Det er i høj grad når man ser på virksomheder, at spørgsmålet om misbrug, begynder at komme ind i billedet. Enhver der har ledt efter hoteller og vandrehjem i Grækenland, vil se det samme mønster, hvor virksomhederne er navngivet efter græske Guder eller sagnomspundne lokationer (Hotel Aristoteles, hotel Parthenon osv.)¹⁵. Her er der tale om, ligesom ved Skoringen, en virksomheds brug af personer og historiske tider, der ikke nødvendigvis har så meget at gøre med varen de sælger, som det har at gøre med at tiltrække en bestemt målgruppe. Når Ceres reklamerer for deres øl i udlandet kaldet "Red Erik", gør de det, netop fordi at den moderne opfattelse af vikingen var, at han yndede at drikke mjød. Det der bliver solgt er således ikke bare en øl, det er noget som de brave vikinger kunne stå inde for, og deres relative succes i historien bliver således en del af indpakningen. Siden disse varer fremstilles og markedsføres med henblik på profit, er der så tale om brug eller misbrug?

2. 3 Viking defence league

På det seneste har der været meget tale om Hells Angels rockernes dannelse af en "Rockerskole for unge", og forsøget på at lokke nye fodsoldater ind i deres rækker¹⁶. Et led i hvad må formodes at være denne plan, er en gren i AK81'ernes organisation kaldet "Viking Defence League". Viking Defence League er en klub man kan få adgang til, ved at betale 300 kr. i året i kontingent. Tanken er således, at man har mulighed for at bidrage med en sum penge til de medlemmer af rockergruppen, der sidder i fængsel.

¹⁵<http://www.venere.com/greece/athens/?cur=DKK&kwp=5285-36&ref=37186&gclid=CIHHvYfzg6ECFcoqDgodpUo8uw>

¹⁶<http://www.bt.dk/krimi/ha-starter-rockerskole-unge>

På hjemmesiden bliver navnet "Viking Defence League"¹⁷, indrammet med dannebrog, og en tegning af en barbarisk-udseende viking. Med både navnet og billedet, dannes der indtryk af at Danmark er i fare, og at det skal beskyttes. Tankerne henledes på rockergruppens kamp mod diverse indvandrerbander, og man kan således sige at vikingen her bliver brugt, både pga. sin kampiver – men også grundet sin historiske kapital som et nationalt symbol. AK81 siger mellem linjerne i "Sjokol manifestet"¹⁸, at de oprindelige danskere ikke var bange for at bruge vold, når deres land og normer var truet. Det politiske aspekt, bliver her trukket ind i meddelelsen der bliver sendt ud, i og med at gruppen gennem sådan et tiltag, siger at de står op om Danmarks værdier som en viking ville gøre det. Viking Defence League er således indblandet i organiseret kriminalitet, men der søges også profit og politisk indflydelse gennem de nationale symboler der bliver brugt. Hvis man taler om brug eller misbrug, vil mange nok være enige i, at dette er et klart eksempel på misbrug. Man forsøger at retfærdiggøre sådan en agenda, ved at vække et tusindårigt gammelt folk til live. Et folk hvis levevilkår og omstændigheder var noget anderledes, end dem vi har i dag.

3. Vikingen med horn

En af de mest velkendte misforståelser om vikingen, er at han bar hjelm med horn. Dette har ikke meget hold i virkeligheden, men hjelmen med horn endte med at blive så ikonisk, at den hang fast i folkets bevidsthed. Dette er i og for sig ganske heldigt, da det netop er denne særprægede hjelm, sammen med vikingeskibet, der giver vikingen sin genkendelighed og symbolik. Det er pga. hornene, at vi i popkulturen kan se forskel på den almindelige middelalder-kriger, og en viking af nordisk blod. Det er ironisk at vi associerer vikingen lige netop mest med det, som ikke har hold i virkeligheden.

Men betyder det at enhver reference til vikingen med hornet hjelm, er misbrug? Ifølge

¹⁷ <http://vikingdefenceleague.hells-angels.dk/?id=19793>

¹⁸ <http://dk.hells-angels.dk/default.php?id=16393>

Martin Djupdræt, 1998, dukkede de første afbildninger af vikingen med hornhjelme op, i 1870'erne. Det vides ikke hvorfra inspirationen til de hornede hjelme er kommet, men det korte guldhorn fra ca. år 400 viser en hornprydet mand. Dette blev fundet i 1734, så det er muligvis fra dette fund, eller illustrationer af våbenskjold, at idéen om de hornprægede hjelme er blevet til.

4. Den nationalromantiske viking

Vikingen som modefænomen kan spores helt tilbage til 1800 tallet. A.D Jørgensens bog "40 fortællinger af fædrelandets historie" fra 1882, opsamler kapitlet om vikingetogene således:

"Vikingetogene, med hvad dertil sluttede sig, er derfor et af de stolteste minder i Nordens historie. Ikke blot fordi disse svagt befolkede egne formåede i flere slægtaldre at sætte hele Europa i skræk og tilføje dets hære utallige nederlag, men især fordi de bærer vidne om en dygtighed og ihærdighed, som vil vække alle tiders beundring. Vore fædre kunne ikke blot som så mange andre krigeriske stammer overvinde de indfødte, men de forstod tillige at indrette sig i de fremmede lande, gribe herredømmet over dem og tiltvinge sig både agtelse og hengivenhed. Vel lå mangfoldige nedbrændte byer og klostre, dræbte mænd og kvinder, hærgede stæder og borge som spor på deres veje; men hvor de havde fæstet varigt bo, der kendtes det snart på landets trivsel, på et forøget handelsrøre, et almindeligt opsving i lovgivning og sæder, ja i alle åndens idrætter: det kirkelige liv, digtningen og videnskabeligheden. Og at dette ikke blot skyldtes samlivet med de fremmede og sammensmeltningen af de forskellige folke-begavelse, det ses bedst af, hvad der fandt sted på Island, hvor den nordiske folkelighed stod ene og dog nåede så høj en udvikling.

Hele denne bevægelse er enestående i verdenshistorien og et uforgængeligt minde om den nordiske ånds styrke og rigdom. Selv om vi intet andet havde at vise tilbage til i vor fortid end dette, ville ingen kunne nægte vort folk en fremragende plads mellem de nationer, der har givet verdenshistorien sit præg."

I fremstillingen taler A.D Jørgensen meget entusiastisk for sin sag og fremstiller ikke blot vikingen som en sejrherre og helt, men en sand romantisk figur. Det nationale element i vikingen, bliver især sået i sæd og dyrket, i form af hans kommentar om Islands isolation. Han fortæller udtrykkeligt at det er fordi vi var *vikinger*, at fortidens storhed vejer så tungt, og ikke blot fordi vi modtog indflydelse fra folkeslag med andre kulturelle værdier. Denne fokusering på vikingetidens storhed giver fin mening, set i lyset af at han flyttede fra Flensborg til København i Januar 1865, som følge af tabet af Sønderjylland et år tidligere¹⁹. Et tab der indskrænkede landegrænserne.

Opblomstringen af vikingetiden som symbol tilkendes måske bedst ved en gennemlæsning af tredje strofe fra H.C Andersens "I Danmark er jeg født":

*Engang du herre var i hele Norden,
bød over England, nu du kaldes svag,
et lille land, og dog så vidt om jorden
end høres danskens sang og mejselslag.
Du danske, friske strand,
plovjernet guldhorn finder, -
Gud giv dig fremtid, som han gav dig minder!
Dig elsker jeg, Danmark, mit fædreland!*

Som det fremgår af linjerne var vi engang herre over Norden, men kaldes nu svag. Denne opfattelse blev først fremtrædende efter vi tabte Norge i 1814, og naturligvis Slesvig i 1864²⁰. Man styrkede derfor nationalfølelsen, ved at huske tilbage på nationens storhedstid²¹. Til dette formål fungerede den relativt brutale vikingetid ganske godt. Er det så mærkeligt at nationen ønsker at se sig selv som et frygtindgydende og storslået folkefærd i en tid, hvor Danmarks areal og position blev reduceret? Det er kun rammende, at danskeren sætter spidse horn på hjelmen på netop det tidspunkt, hvor hans kløer for alvor bliver slebet af.

¹⁹ Sørensen, 1990 s. 12

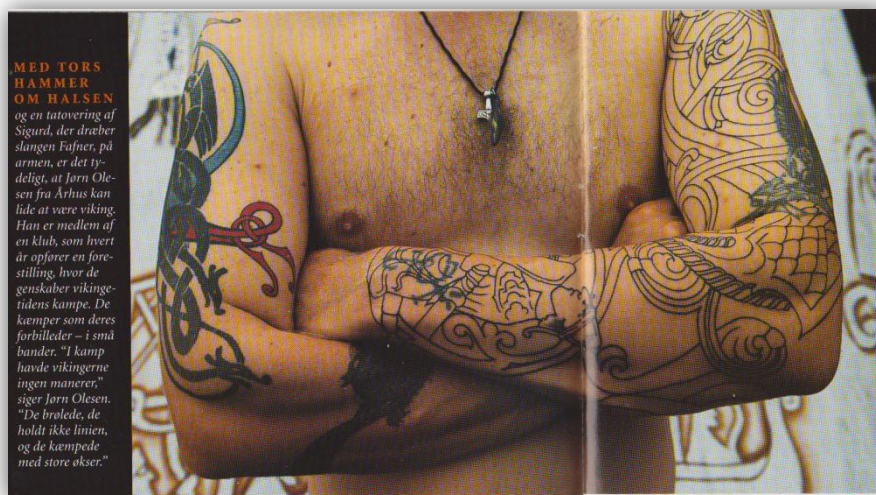
²⁰ Larsen & Smitt, 2007 s. 8

²¹ Roesdahl, 1980 s. 12

Sølvbestik med karakteristisk
»vikingeslyng«. (1862).

Vedlagt er to eksempler på vikingen som modebegreb. Det ene forestiller et sæt bestik fra 1862, designet med de karakteristiske 'slyng' der danner baggrund for mange af vikingetidens udsmykninger. Den anden er den samme slags slyng, fra en 2001 udgave af National Geographic, denne gang i form af en tatovering. Hvor tatoveringen og den tilhørende udtalelse i dag karakteriserer vikingen som et barskt folkeeje, var bestikket et udtryk for et mere generelt modefænomen fra slutningen af det 19 århundrede.

5. Den nazistiske viking

Et af de værste eksempler på misbrug af vikingetiden var nazisternes kampagne mod bolsjevismen før og under anden verdenskrig. Carl H. Sørensen fortæller i sin artikel fra 1990²², kaldet Vikingen på vrangen, at mange betragter nazismens brug af vikingen som: "En systematisk og omfattende udnyttelse af vikerne i et forsøg på at vinde sympati og tilhængere", men forklarer derefter hvordan de stærke nationalistiske idealer var alment accepterede blandt samfundsdebattører og akademikere. Til trods for at Kaj Munk led døden for sin modstand mod nazismen under anden verdenskrig²³, bliver han af Carl H. Sørensen udpeget som en fortaler for jødeforfølgelsen ved at sammenligne dem med vilde aber i en udtalelse i 1938. Den samme Kaj Munk der i sin tale Nytårsdag 1944, få dage før hans død, sagde om nazisterne: *"De har slået om sig med mishandlinger og fængslinger, og de har ladet jødeforfølgelsens skændsel udfolde sig også i vor nordiske stat, slæbt af med hundredårige gamle kvinder, trukket folk ned fra anden sal ved benene med hovedet bumpende mod trappetrinene"*²⁴. Dog var Kaj Munk ganske rigtigt enormt betaget af fascismen i 1920'erne og 30'erne.

Til trods for, at mange sympatisører tog afstand fra fascismen hen ved krigens begyndelse, må man erkende, som Carl Sørensen gør det, at sæden for nazismen i norden allerede havde en grobund med

²² Sørensen, Vikinger på Vranglen artikel 1990 s. 35

²³ http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Dansk_litteratur/1914-40/Kaj_Munk

²⁴ Hentet fra "Danskbogen", 2008 s. 216 linje 4

ganske gode vækstbetingelser. Under krigen blev den ariske races nordiske afstamning skiltet med i endnu højere grad²⁵. Forfattere, billedkunstnere, journalister og hæren drog nytte af denne opblomstrende interesse for vikingen, mens 7000 unge tog i krigstjeneste i det fælles-skandinaviske Regiment Nordland under Division Wiking²⁶. Føreren for National Socialistisk Ungdom Kaptajn C.F. Von Schalburg, der senere blev chef for Frikorps Danmark, forfattede bl.a. følgende strofe til dem:

*N.S.U. Vil Kampen bære
for den danske Ungdoms Sjæl.
Daad af Vikinger vil lære,
ej af Jøden og hans Træk.
Demokratens slappe Døsen
skærer vi igennem let,
Ungdom, hør vor stolte Løsen:
Vi for Danmark er beredt²⁷*

²⁵ Wilson, 1997 s. 77 fig. 47

²⁶ Sørensen, Vikinger på vrangen, 1990 s. 32

²⁷ Hentet fra Sørensen, Carl H: "Vikinger og togter" s. 11

6. Konklusion

Når vi opsummerer synet på vikingen før og nu, oplever vi en generel ændring af hans personlighed. Vi ved i dag, at vikingerne først og fremmest var handelsmænd. Arkæologiske fund afspejler et samfund med gode skibsbyggere og dygtige søfarer. Ribe blev anlagt i den tidlige vikingetid²⁸, og man ved fra arkæologiske fund, at der levede mange håndværkere, og at byen figurerede som et handelscentrum. Spor er også fundet efter grundlæggelsen af Aros, der var hjemsted for købmænd boende i værksteder²⁹. Hedeby var som den største og vigtigste by i vikingetiden³⁰, spækket med over 300.000 fund der beretter om omfattende handel, produktion og håndværk. Fra og med begyndelsen af år 900 ebbede de danske togter endog helt ud, og alligevel var vikingerne i denne periode særdeles velstående³¹. Vikingens rolle som handelsmænd, så vel som krigere, må siges at være ubestridt³² (Om end graden tilsyneladende kan diskuteres, se artikel-udklip fra indledningen af denne opgave), så hvorfor associeres vikingen fortrinsvis med togter, og ikke handelsrejser, i det offentlige rum?

Et af svarene er, at forfattere som eksempelvis A.D Jørgensen, ikke havde særlig mange af disse fund til rådighed. Den moderne arkæologi var kun i sin spæde begyndelse, med folk som den tyske Ernst Curtius som fakkeltbærer for en mere videnskabelig tilgang til, og udvikling af, store udgravninger³³. En anden er, at de fleste skriftlige referencer til vikingen der kunne findes i arkiverne dengang, var nedskrevet af ofrene for disse togter - og dermed blev vikingens brutalitet og nådesløshed særdeles fremhævet. Denne opfattelse af den aggressive viking hang altså ved, og er sammen med billedet af den 'hyggelige danske viking' vore dages mest fremtrædende skildringer, selvom vikingernes rolle som købmænd i mange historiebøger forsøges skubbet mere frem i lyset.

²⁸ http://www.denstoredanske.dk/Danmarks_geografi_og_historie/Danmarks_geografi/Jylland/Ribe?highlight=ribe

²⁹ <http://www.vikingemuseet.dk/vikingebyen.htm>

³⁰ http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Diverse_historie/Ark%C3%A6ologi,_vikingetiden/Hedeby

³¹ Roesdahl, 1981: "Vikingerne i England" s. 147

³² http://www.denstoredanske.dk/Rejser,_geografi_og_historie/Norge_og_Sverige/Vikingetiden/vikingetiden

³³ <http://www.dictionaryoffarthistorians.org/curtiuse.htm>

7. Arbejdsbeskrivelse

Den første måned gik med indsamling af forskellige materialer og deres gennemlæsning. Udover dette har jeg lavet brainstorm for at få skabt en idé om hvad projektet bør indeholde. En stor del af arbejdet lå i at definere hvad der betragtes som brug og misbrug af historien, og hvordan jeg kunne få sat dette i kontekst til vikingetiden. Først blev opgaven skrevet med udgangspunkt i stoffet, og senere er henvisninger så tilføjet i slutningen af opgaven. Min lærer har været en stor hjælp da det kom til udvælgelsen af materialerne som kunne indgå i rapporten. Stort set al korrespondancen har foregået over e-mail, hvor han har givet hints og tips, samt vejledning og anbefalinger af bøger og billeder. Hvad jeg især har erfaret er problemet med god formatering. Da jeg gør brug af store mængder af billedmateriale i opgaven, var formateringsmulighederne for billeder besværligt. At finde selve materialet var sværere end forventet, nutidens syn på vikingetiden måtte jeg selv støve frem ved at se på hjemmesider og udtalelser, og med stor brug af Google og kildekritisk sans. Fortidens idéer om vikingetiden var tilnærmelsesvis umulig at opstøve på internettet, så der måtte jeg ty til biblioteket, Moesgaard Museum, og skolens historiebøger. Af særlig flittigt brugte ressourcer kan nævnes Den Store Danske³⁴, der er et godt og anerkendt Internet leksikon. Yderligere har Martin Djupdræts bog "Billeder af vikingen" været til stor hjælp i opgavens undfangelse, og første kapitel af "Vikinger og Togter" af Carl Harding Sørensen indeholdte megen inspiration.

³⁴ <http://www.denstoredanske.dk/>

8. Anvendt litteratur:

8.1 Bøger

- Carnap-Bornheim, Claus: "Unsinkbar! Das Wikingerschiff in Werbung, Kunst und Alltag", 2007
- Djupdræt, Martin: "Billeder af vikingen", 1998
- Grubb, Helles og Bente Thomsen "Overblik: Verdenshistorie i korte træk", 2008
- Jørgensen, A.D: "40 fortællinger af fædrelandets historie", 1882
- Larsen & Smitt: "Danmarkshistorisk Oversigt", 2007
- Mogensen, Olsen, og Ole Ravn: "Danskbogen", 2008
- Petersen & Matsen: "Vikinger: Indsigt og udsyn", 2006
- Strid, Steve & Andréasson: "The Viking Manifesto – The Scandinavian Approach to Business and Blasphemy", 2008
- Sørensen, Carl Harding: "Vikinger og togter", 1990
- Sørensen, Carl Harding: "Vikinger på vrangen", Artikel i Samvirke, 1990
- Wilson, David M.: "Vikinger og Guder i Europæisk kunst", 1997
- Roesdahl, Else: "Danmarks Vikingetid", 1980
- Roesdahl, Else (I The Anglo-Danish Viking Project): "Vikingerne I England", 1981

8.2 Internetadresser

- <http://www.emu.dk/gsk/fag/his/uvforloeb/vikingetiden/vikingetid.html>
- <http://vikingdefenceleague.hells-angels.dk/>
- http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Dansk_litteratur/1914-40/Kaj_Munk
- <http://www.venere.com/greece/athens/?cur=DKK&kwp=5285-36&ref=37186&gclid=CIHHvYfzg6ECFcoqDgodpUo8uw>
- <http://www.bt.dk/krimi/ha-starter-rockerskole-unge>
- <http://www.sportsecyclopedia.com/nfl/minnesota/vikings.html>
- www.vikingmanifesto.com
- <http://www.petermadsen.info> (Forfatter til Valhalla tegneserien)
- <http://www.denstoredanske.dk/> (Anerkendt net leksikon)
- http://www.denstoredanske.dk/Danmarks_geografi_og_historie/Danmarks_geografi/Jylland/Ribe?

highlight=ribe

- <http://www.vikingemuseet.dk/vikingebyen.htm>
- http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Diverse_historie/Ark%C3%A6ologi,_vikingetiden/Hedeby
- http://www.denstoredanske.dk/Rejser,_geografi_og_historie/Norge_og_Sverige/Vikingetiden/vikingetiden
- <http://www.dictionaryofarthistorians.org/curtiuse.htm>
- http://www.google.dk/#hl=da&source=hp&q=viking&meta=&aq=f&aqi=g10&aql=&oq=&gs_rfai=&fp=640a5ce632038c3f
- <http://www.husqvarnaviking.com/dk/>
- http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Islandsk_litteratur/Oldislandsk_litteratur/sagalitteratur
- <http://www.mikkelkessler.com/> (Kendt dansk sportsudøver)

8.3 Artikler

- "Hedensk Imperium", Week-end avisen, Nr. 47 – 20. november 2009, IDEER s. 5
- National Geographic: "Special tillæg: "På sporet af vikingerne", 1. januar 2001
- Ferietillæg 1998 til Ud & Se DSB "I vikingernes Fodspor"